

[Duborg.]

mæssige Udbytte i Landbruget er jo til at opgøre baade paa Grundlag af Areal og af Mennesker. Jeg er temmelig sikker paa, at jeg i denne Sal vil faa enstemmig Tilslutning, i det mindste fra Socialdemokratiet, i, at de selvfølgelig skal opgøres paa Grundlag af Menneskematerialet. Vi dyrker ikke Jorden i Danmark for Jordens Skyld, vi kan nødvendigvis kun dyrke den af Hensyn til Mennesket. Hvis man vil benytte den anden Metode med Areal, saa vil vi komme ind i russiske og japanske Tilstande, idet vi vil komme ned til Spadekulturen, der giver det største Bruttoudbytte, men ganske vist en fattig Tilværelse for de arbejdende.

Det afgørende i Udstykningsbevægelsen er rent økonomisk set dette, at man holder den i de Baner, der giver de bedste økonomiske Livsvilkaar for de Mennesker, der arbejder. Hvis man skal henholde sig til Landøkonomisk Driftsbureau, som den højtærede Minister i saa høj Grad gjorde i Eftermiddags, vil man ikke paa een Side af den af Bureauet udgivne Bog, men paa samtlige Bogens Sider direkte og indirekte finde, at Landøkonomisk Driftsbureau med den største Tydelighed viser, at i alle Konjunkturer, opadgaaende og nedadgaaende, er den stærkeste og solideste Driftsform, menneskeligt og nationaløkonomisk set, de smaa Bøndergaarde. Fra denne Gruppe er det nedadgaaende arbejdsmæssigt set, nettoudbyttedmæssigt set, til begge Sider, svagt nedadgaaende, men dog nedadgaaende til begge Sider.

Det er derfor urigtigt at ville holde sig til disse grove Tal for Produktionen af Fødevarer; de giver ikke de fornødne Oplysninger om Værdien af de forskellige Driftsformer. Jeg tør ogsaa tilføje, at det staar klart for enhver, der kender Landbrugets Teknik, dets Produktion og Markedsforhold, at den Driftsform, der fordrer den højeste Produktion, ikke er den mest hensigtsmæssige, for der er det ulykkelige ved Landbrugets Markedsvarer, at de har et begrænset Aftræk, som alle Fødevarer har. Det er en helt anden Kategori end mange andre Varer, som gaar Verden over, almindelige Varer. Fødevarer har deres bestemte Begrænsning, et vist Velstandsniveau betinger visse Fødevarer, og et yderligere Velstandsniveau giver kun en ringe Stigning.

Den særlige Brugsform, der søges fremmet ved denne Lovgivning, vil give en mægtig Produktion af Fødevarer i Forhold til Nettoudbyttet. Jeg skal blot nævne, at

efter de sidste Beretninger produceres der 300 kg Flæsk pr. ha paa de smaa Brug, og der produceres 65 kg pr. ha paa de store Brug. Jeg tror, at de to Tal er saa illustrerende, at det ikke er nødvendigt at forklare yderligere, hvilken landøkonomisk og produktionsmæssig Betydning en stærkt forceret Udstykning paa dette Omraade vil have. Enhver, der kender vore Markeds- og Afsætningsforhold, vil vide, at vi kan og ogsaa med Fordel stadig kan forhøje vor Produktion noget, men en stor og hurtig Forøgelse medfører et stort Tab, som vi oplevede det for 2 Aar siden.

Denne Produktionsforøgelse kan sikkert nok fuldt ud tilvejebringes af de bestaaende Landbrug; men jeg tror ogsaa, man har Ret til at sige, at Udstykningen i den Form, som den er inde i nu, og som Venstre ønsker skal fortsættes, vil kunne optages af Markederne — det har man da Lov til at haabe. Men en saadan kunstig og forceret Foranstaltning som den, der her er paa Tale, vil være et alvorligt Angreb paa hele det bestaaende Landbrug, idet meget let derved hele den mægtige Millionavance, der fremkommer ved en rentabel Flæskeproduktion, bliver slaaet i Stykker.

Saa vil jeg gerne lige til Slut bemærke, at med Hensyn til den private Udstykning, som jo nu har været noget paa Tale, er Forholdet jo ikke dette, som det er sagt, at den ophørte ved dette Aarhundredes Begyndelse. Enhver, der kender Forholdene i Midtjylland og Vestjylland, som jeg gør det, og som mange i denne Sal gør det, ved, at netop i Tidsrummet fra 1900 og til vore Dage er der i næsten hele Vest- og Midtjylland sket en kæmpemæssig Udstykning, hvis hele kulturmæssige Betydning er af et saa umaadeligt Omfang, at de, som nu berejser disse Egne, ikke kan kende dem igen. De er vokset op fra øde Egne til at være folkerige Egne, relativt set. Det er sket væsentligst i denne Periode, og det er sket ved det private Initiativ. Det er derfor ganske urigtigt at hævde, at Udstykningen gik i Staa ved Aarhundredets Begyndelse. Den er gennemført med stor Kraft i disse Egne af Landet. Jeg tror, det vilde være en god Idé, en Idé, som det er paakrævet at realisere, at man nu fra Statsmagtens Side gav denne Udstykningsform sin Anerkendelse og Støtte paa den Maade, det nu viser sig mest hensigtsmæssigt.

Hans Jacob Sørensen: Den højtærede Landbrugsminister har gentagne Gange under denne Forhandling henvist til den